

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล และนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปของตารางประกอบความเรียง โดยแบ่งผลการวิเคราะห์ตามลำดับขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. การศึกษาปัญหาการจัดการเรียนการสอนวิชาศิลปศึกษาโดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น ในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโดยใช้แบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรม SPSS/PC+ แล้วนำเสนอข้อมูลในรูปตารางประกอบความเรียง ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

- 1.1 ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
- 1.2 ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการจัดการเรียนการสอนวิชาศิลปศึกษา โดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น ในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ในด้าน
  - 1.2.1 นโยบาย
  - 1.2.2 การดำเนินงาน
  - 1.2.3 ผลการดำเนินงาน
- 1.3 ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ เกี่ยวกับปัญหาการจัดการเรียนการสอนวิชาศิลปศึกษาโดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น ในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น

2. การศึกษาปัญหาการจัดการเรียนการสอนวิชาศิลปศึกษาโดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น ในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ตามความคิดเห็นของครูศิลปศึกษา โดยใช้แบบสอบถาม ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรม SPSS/PC+ แล้วนำเสนอข้อมูลในรูปตารางประกอบความเรียง ดังนี้

- 2.1 ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
- 2.2 ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการจัดการเรียนการสอนวิชาศิลปศึกษาโดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น ในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ในด้าน

- 2.2.1 จุดประสงค์การเรียนการสอน
- 2.2.2 การดำเนินการ
- 2.2.3 การวัดและประเมินผล
- 2.3 ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่นๆ เกี่ยวกับปัญหาการจัดการเรียนการสอนวิชาศิลปศึกษา โดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น ในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น

3. การศึกษาปัญหาการมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอนวิชาศิลปศึกษาโดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นของปราชญ์ท้องถิ่น โดยการสัมภาษณ์ปราชญ์ท้องถิ่น ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลและนำเสนอข้อมูลในรูปตารางประกอบความเรียง ดังนี้

- 3.1 ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์
- 3.2 ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอนวิชาศิลปศึกษาโดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นของปราชญ์ท้องถิ่น ในด้าน
  - 3.2.1 การจัดทำหลักสูตรร่วมกับโรงเรียน
  - 3.2.2 การวางแผนการจัดการเรียนการสอนร่วมกับผู้สอน
  - 3.2.3 การถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์ให้กับผู้เรียน
  - 3.2.4 ผลเกี่ยวกับการสอนโดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น
- 3.3 ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่นๆ ของปราชญ์ท้องถิ่น

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปจากการตอบแบบสอบถามของผู้บริหาร

1.1 ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	13	81.3
หญิง	3	18.7
2. อายุ		
20-30 ปี	-	-
31-40 ปี	-	-
41-50 ปี	10	62.5
51-60 ปี	6	37.5
3. วุฒิทางการศึกษา		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	-	-
ปริญญาตรี	10	62.5
ปริญญาโท	6	37.5
ปริญญาเอก	-	-
อื่นๆ	-	-
4. ตำแหน่งผู้บริหาร		
ผู้อำนวยการโรงเรียน	12	75.0
ผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียน	4	25.0
5. ประสบการณ์ในตำแหน่งผู้บริหาร		
5 ปี หรือ น้อยกว่า 5 ปี	5	31.3
6-10 ปี	2	12.5
11-15 ปี	5	31.3
16-20 ปี	4	25.0
21-25 ปี	-	-
26 ปีขึ้นไป	-	-

จากตารางที่ 1 สามารถวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้บริหาร ในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา ใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ได้ดังนี้

เพศ

จากกลุ่มตัวอย่างประชากร 16 คน เป็นผู้บริหารชายมากกว่าหญิง คือ เป็นผู้บริหารชาย ร้อยละ 81.3 และเป็นผู้บริหารหญิงร้อยละ 18.7

อายุ

ผู้บริหารโดยส่วนมากมีอายุระหว่าง 41-50 ปี คิดเป็นร้อยละ 62.5 รองลงมาคือ อายุระหว่าง 51-60 ปี คิดเป็นร้อยละ 37.5 ส่วนช่วงอายุอื่นๆ ไม่ปรากฏ

วุฒิทางการศึกษา

ผู้บริหารส่วนมากมีวุฒิทางการศึกษาสูงสุดอยู่ในระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 62.5 รองลงมา คือ ในระดับปริญญาโท คิดเป็นร้อยละ 37.5 ส่วนระดับอื่นๆ ไม่ปรากฏ

ตำแหน่งผู้บริหาร

ผู้บริหารที่ตอบแบบสอบถามส่วนมากเป็นผู้อำนวยการโรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 75.0 รองลงมาเป็นผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 25.0 ส่วนตำแหน่งผู้บริหารอื่นไม่ปรากฏ

ประสบการณ์ในตำแหน่งผู้บริหาร

ผู้บริหารส่วนมากมีประสบการณ์ในตำแหน่งผู้บริหาร 5 ปีหรือน้อยกว่า 5 ปี และ 11-15 ปี เป็นจำนวนเท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 31.3 รองลงมาคือ ระหว่าง 21-25 ปี คิดเป็นร้อยละ 25.0 และ ระหว่าง 6-10 ปี คิดเป็นร้อยละ 12.5

- 1.2 ตอนที่2 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการจัดการเรียนการสอนวิชา
ศิลปะศึกษา โดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น ในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น
- ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของระดับปัญหาของผู้บริหาร
ในด้านนโยบาย

รายการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับปัญหา
ด้านนโยบาย			
1. ระบบข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่น	3.17		ปานกลาง
1.1 ข้อมูลเกี่ยวกับเศรษฐกิจ สังคม ศาสนา วัฒนธรรม ลักษณะทางกายภาพ และความเป็นอยู่ในลักษณะภาพ รวม	3.31	1.08	ปานกลาง
1.2 ข้อมูลเกี่ยวกับศิลปะท้องถิ่นและปราชญ์ท้องถิ่น	2.94	1.06	ปานกลาง
1.3 การจัดทำข้อมูลอย่างเป็นระบบทั้งในระดับท้องถิ่นและ ระดับโรงเรียน เพื่อให้สามารถใช้ในการเรียนการสอน	3.25	1.18	ปานกลาง
2. หลักสูตรที่เน้นค่านิยม วิถีชีวิต สิ่งแวดล้อม ศิลปวัฒนธรรม หลักสูตรที่พึงประสงค์อื่นเกี่ยวข้องกับภูมิปัญญาท้องถิ่น	3.44		ปานกลาง
2.1 จัดสัมมนาการศึกษาในเรื่องภูมิปัญญาท้องถิ่นกับหลักสูตรที่ พึงประสงค์	3.63	0.96	มาก
2.2 จัดทำหลักสูตรท้องถิ่น ที่สอดคล้องกับความต้องการและ สภาพของชุมชน	3.37	0.89	ปานกลาง
2.3 จัดทำตำราท้องถิ่นเกี่ยวกับศิลปะพื้นบ้าน เพื่อนำไปใช้ ประกอบในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	3.31	1.13	ปานกลาง
3. ความร่วมมือของโรงเรียนและชุมชนในการจัดการทำหลักสูตร เพื่อส่งเสริมการเรียนการสอนโดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น	3.12		ปานกลาง
3.1 ระดมสมองแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างชุมชนกับ โรงเรียน เพื่อกำหนดแนวคิดสู่การปฏิบัติ	3.19	0.75	ปานกลาง
3.2 จัดทำแผนปฏิบัติงานที่สอดคล้องกับหลักสูตรท้องถิ่น	3.25	0.86	ปานกลาง
3.3 จัดทำระบบบริหารการเรียนการสอนที่ใช้โรงเรียนเป็นศูนย์ กลางในการจัดการเรียนการสอน	2.87	0.81	ปานกลาง
3.4 จัดทำระบบบริหารการเรียนการสอนที่ใช้ชุมชนเป็นศูนย์ กลางในการจัดการเรียนการสอน	3.31	0.95	ปานกลาง
3.5 จัดให้โรงเรียนและชุมชนประสานร่วมมือเพื่อส่งเสริมการ เรียนรู้	3.00	0.97	ปานกลาง

ตารางที่ 2 (ต่อ)

รายการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับปัญหา
4. แนวปฏิบัติการสอน การนิเทศ การประเมินผล และระบบตอบแทน	2.84		ปานกลาง
4.1 จัดทำแผนการสอนที่ส่งเสริมการเรียนรู้โดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น	2.94	0.99	ปานกลาง
4.2 กำหนดแนวปฏิบัติอย่างเป็นระบบในการนิเทศและการประเมินผล	2.88	0.96	ปานกลาง
4.3 ส่งเสริม สนับสนุน แหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่นอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ	2.75	1.00	ปานกลาง
4.4 จัดระบบคำตอบแทนแก่ราษฎรท้องถิ่นอย่างสมเกียรติและเป็นกำลังใจ	3.06	0.93	ปานกลาง
4.5 ให้ขวัญและกำลังใจอย่างเป็นรูปธรรมแก่ครูผู้ปฏิบัติงานในการจัดการเรียนการสอน	2.56	1.20	ปานกลาง
รวมเฉลี่ย	3.14		ปานกลาง

จากตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์ปัญหาด้านนโยบายรวมทุกข้อ ผู้บริหารมีความคิดเห็นว่ามีปัญหาในระดับปัญหามานกลาง ($\bar{X} = 3.14$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้บริหารมีระดับปัญหามานกลางเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ หลักสูตรที่เน้นค่านิยม วิถีชีวิต สิ่งแวดล้อม ศิลปวัฒนธรรม หลักสูตรที่พึงประสงค์อันเกี่ยวข้องกับภูมิปัญญาท้องถิ่น ($\bar{X} = 3.44$) รองลงมาคือ ระบบข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่น ($\bar{X} = 3.17$) ความร่วมมือของโรงเรียนและชุมชนในการจัดการทำหลักสูตรเพื่อส่งเสริมการเรียนการสอนโดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น ($\bar{X} = 3.12$) และ แนวปฏิบัติการสอน การนิเทศ การประเมินผล และระบบตอบแทน ($\bar{X} = 2.84$) ตามลำดับ

โดยมีรายละเอียดในแต่ละข้อในด้านนโยบายดังนี้

ข้อที่ 1 เรื่องระบบข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่นโดยรวมทุกข้อ ผู้บริหารเห็นว่ามีปัญหาอยู่ในระดับปัญหามานกลาง ($\bar{X} = 3.17$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้บริหารมีระดับปัญหามานกลางเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ข้อมูลเกี่ยวกับเศรษฐกิจ สังคม ศาสนา วัฒนธรรม ลักษณะทางกายภาพ และความเป็นอยู่ในลักษณะภาพรวม ($\bar{X} = 3.31$) รองลงมา คือ การจัดทำข้อมูลอย่าง

เป็นระบบทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับโรงเรียน เพื่อให้สามารถใช้ในการเรียนการสอน ($\bar{X} = 3.25$) และ ข้อมูลเกี่ยวกับศิลปะท้องถิ่นและปราชญ์ท้องถิ่น ($\bar{X} = 2.94$) ตามลำดับ

ข้อที่ 2 เรื่องหลักสูตรที่เน้นค่านิยม วิถีชีวิต สิ่งแวดล้อม ศิลปวัฒนธรรม หลักสูตรที่พึงประสงค์อันเกี่ยวเนื่องกับภูมิปัญญาท้องถิ่น รวมทุกข้อ ผู้บริหารเห็นว่ามีปัญหาอยู่ในระดับปัญหาปานกลาง ($\bar{X} = 3.44$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้บริหารมีปัญหาในระดับปานกลางเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ จัดทำหลักสูตรท้องถิ่น ที่สอดคล้องกับความต้องการและสภาพของชุมชน ($\bar{X} = 3.37$) และ จัดทำตำราท้องถิ่นเกี่ยวกับศิลปะพื้นบ้าน เพื่อนำไปใช้ประกอบในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ($\bar{X} = 3.31$) ตามลำดับ ส่วนระดับปัญหามาก คือ จัดสัมมนาการศึกษาในเรื่องภูมิปัญญาท้องถิ่นกับหลักสูตรที่พึงประสงค์ ($\bar{X} = 3.63$)

ข้อ 3 เรื่องความร่วมมือของโรงเรียนและชุมชนในการจัดทำหลักสูตร เพื่อส่งเสริมการเรียนการสอนโดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นรวมทุกข้อ ผู้บริหารเห็นว่ามีปัญหาอยู่ในระดับปัญหาปานกลาง ($\bar{X} = 3.12$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้บริหารมีระดับปัญหาปานกลางเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ จัดทำระบบบริหารการเรียนการสอนที่ใช้ชุมชนเป็นศูนย์กลางในการจัดการเรียนการสอน ($\bar{X} = 3.31$) รองลงมา คือ จัดทำแผนปฏิบัติงานที่สอดคล้องกับหลักสูตรท้องถิ่น ($\bar{X} = 3.25$) ระดมสมองแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างชุมชนกับโรงเรียน เพื่อกำหนดแนวคิดสู่การปฏิบัติ ($\bar{X} = 3.19$) จัดให้โรงเรียนและชุมชนประสานความร่วมมือเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ ($\bar{X} = 3.00$) และ จัดทำระบบบริหารการเรียนการสอนที่ใช้โรงเรียนเป็นศูนย์กลางในการจัดการเรียนการสอน ($\bar{X} = 2.87$) ตามลำดับ

ข้อ 4 เรื่องแนวปฏิบัติการสอน การนิเทศ การประเมินผล และระบบตอบแทนรวมทุกข้อ ผู้บริหารเห็นว่ามีปัญหาอยู่ในระดับปัญหาปานกลาง ($\bar{X} = 2.84$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้บริหารมีระดับปัญหาปานกลางเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ จัดระบบค่าตอบแทนแก่ปราชญ์ท้องถิ่นอย่างสมเกียรติและเป็นกำลังใจ ($\bar{X} = 3.06$) รองลงมา คือ จัดทำแผนการสอนที่ส่งเสริมการเรียนรู้โดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น ($\bar{X} = 2.94$) กำหนดแนวปฏิบัติอย่างเป็นระบบในการนิเทศและการประเมินผล ($\bar{X} = 2.88$) ส่งเสริมสนับสนุน แหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่นอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ ($\bar{X} = 2.75$) และ ให้ขวัญและกำลังใจอย่างเป็นรูปธรรมแก่ครูผู้ปฏิบัติงานในการจัดการเรียนการสอน ($\bar{X} = 2.56$) ตามลำดับ

ตอนที่2 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการจัดการเรียนการสอนวิชา ศิลปะศึกษา โดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น ในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ด้าน การดำเนินงาน (ตารางที่ 7-11)

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของระดับปัญหาของผู้บริหาร ในด้านการดำเนินงาน

รายการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับปัญหา
ด้านการดำเนินงาน			
1.การจัดทำหลักสูตร	2.75		ปานกลาง
1.1 ศึกษาวิเคราะห์เพื่อจัดทำหลักสูตรเกี่ยวกับศิลปะพื้นบ้านที่ เน้นภูมิปัญญาท้องถิ่น	2.69	0.95	ปานกลาง
1.2 จัดทำโครงสร้างรายวิชาที่สอดคล้องและสนองความต้องการ ของท้องถิ่นใน			
1.2.1 เรื่องราวเกี่ยวกับประวัติความเป็นมา ศิลปวัฒนธรรมตลอดจนงานอาชีพต่าง ๆ ใน ท้องถิ่น	2.63	1.03	ปานกลาง
1.2.2 สิ่งที่จะไปเสริมหรือพัฒนางานอาชีพเดิมในท้องถิ่น หรือสร้างงานอาชีพใหม่ ๆ ที่สามารถพัฒนางาน ศิลปะท้องถิ่น	2.94	1.00	ปานกลาง
2.การจัดทำแผนการสอน	2.79		ปานกลาง
2.1 จัดทำแผนการสอนที่เน้นภูมิปัญญาท้องถิ่นร่วมกับปราชญ์ ท้องถิ่น	2.88	0.96	ปานกลาง
2.2 กำหนดเนื้อหาสาระและกิจกรรมการเรียนการสอน ที่มุ่งให้ ผู้เรียนเข้าใจและเห็นความสำคัญของภูมิปัญญาท้องถิ่น ที่มี ผลต่อวิถีชีวิต วัฒนธรรม และความภาคภูมิใจแห่งชุมชน	2.69	1.08	ปานกลาง
3.การจัดการเรียนการสอน	3.06		ปานกลาง
3.1 วางแผนติดต่อปราชญ์ท้องถิ่นเพื่อขอความร่วมมือในการส่งเสริมการเรียนรู้อาชีพพื้นบ้านโดย			
3.1.1 ปราชญ์ท้องถิ่นถ่ายทอดความรู้โดยตรงแก่ครู ผู้สอน แล้วให้ครูนำไปถ่ายทอดแก่นักเรียน	3.00	1.10	ปานกลาง
3.1.2 ปราชญ์ท้องถิ่นถ่ายทอดความรู้โดยตรงแก่นักเรียน	3.06	1.00	ปานกลาง
3.1.3 ปราชญ์ท้องถิ่นถ่ายทอดความรู้โดยตรงแก่นักเรียน พร้อมกับครูผู้สอน	3.13	1.03	ปานกลาง

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของระดับปัญหาของผู้บริหาร
ในด้านการดำเนินงาน

รายการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับปัญหา
4.การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	2.73		ปานกลาง
4.1 จัดกิจกรรมการศึกษาออกสถานที่ เช่น แหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น พิพิธภัณฑ์ท้องถิ่น	2.44	1.15	น้อย
4.2 จัดโครงการเสริมทักษะการสืบค้น รวบรวมข้อมูล เพื่อ ประมวลความรู้เกี่ยวกับศิลปะท้องถิ่น	2.94	1.06	ปานกลาง
4.3 จัดโครงการทดลองปฏิบัติงานศิลปะในแหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภายใต้การที่แนะนำจากปราชญ์ท้องถิ่น	2.81	1.05	ปานกลาง
5. การวัดและประเมินผล	2.65		ปานกลาง
5.1 จัดระบบการวัดผลที่ครอบคลุมทั้งความรู้ ทักษะ และความ สามารถ เป็นระยะอย่างต่อเนื่อง	2.63	0.96	ปานกลาง
5.2 การประเมินผลควรประเมินทั้งแบบอิงเกณฑ์และอิงกลุ่ม	2.63	1.09	ปานกลาง
5.3 มุ่งเน้นการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง เพื่อพัฒนาตัว ผู้เรียน	2.69	1.20	ปานกลาง
รวมเฉลี่ย	2.80		ปานกลาง

จากตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์ปัญหาด้านการดำเนินงานรวมทุกข้อ ผู้บริหารมีความคิดเห็นว่ามีปัญหาในระดับปัญหปานกลาง ($\bar{X} = 2.80$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้บริหารมีระดับปัญหปานกลางเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ การจัดการเรียนการสอน ($\bar{X} = 3.06$) รองลงมาคือ การจัดทำแผนการสอน ($\bar{X} = 2.79$) การจัดทำหลักสูตร ($\bar{X} = 2.75$) การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ($\bar{X} = 2.73$) และ การวัดและประเมินผล ($\bar{X} = 2.65$) ตามลำดับ

โดยมีรายละเอียดในแต่ละข้อในด้านการดำเนินงานดังนี้

ข้อ 1 เรื่องการจัดทำหลักสูตรรวมทุกข้อ ผู้บริหารเห็นว่ามีปัญหาอยู่ในระดับปัญหปานกลาง ($\bar{X} = 2.75$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้บริหารมีระดับปัญหปานกลางเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ จัดทำโครงสร้างรายวิชาที่สอดคล้องและสนองความต้องการของท้องถิ่น ในสิ่งที่จะไปเสริมหรือพัฒนางานอาชีพเดิมในท้องถิ่น หรือสร้างงานอาชีพใหม่ ๆ ที่

สามารถพัฒนางานศิลปะท้องถิ่น ($\bar{X} = 2.94$) รองลงมา คือ ศึกษาวิเคราะห์เพื่อจัดทำหลักสูตรเกี่ยวกับศิลปะพื้นบ้านที่เน้นภูมิปัญญาท้องถิ่น ($\bar{X} = 2.69$) และ จัดทำโครงสร้างรายวิชาที่สอดคล้องและสนองความต้องการของท้องถิ่น ในเรื่องราวเกี่ยวกับประวัติความเป็นมา ศิลปวัฒนธรรม ตลอดจนงานอาชีพต่าง ๆ ในท้องถิ่น ($\bar{X} = 2.63$) ตามลำดับ

ข้อ 2 เรื่องการจัดทำแผนการสอนรวมทุกข้อ ผู้บริหารเห็นว่ามีปัญหาอยู่ในระดับปัญหาปานกลาง ($\bar{X} = 2.79$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้บริหารมีระดับปัญหาปานกลางเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ จัดทำแผนการสอนที่เน้นภูมิปัญญาท้องถิ่นร่วมกับปราชญ์ท้องถิ่น ($\bar{X} = 2.88$) และ กำหนดเนื้อหาสาระและกิจกรรมการเรียนการสอน ที่มุ่งให้ผู้เรียนเข้าใจและเห็นความสำคัญของภูมิปัญญาท้องถิ่น ที่มีผลต่อวิถีชีวิต วัฒนธรรม และความภาคภูมิใจแห่งชุมชน ($\bar{X} = 2.69$) ตามลำดับ

ข้อ 3 เรื่องการจัดการเรียนการสอนรวมทุกข้อ ผู้บริหารเห็นว่ามีปัญหาอยู่ในระดับปัญหาปานกลาง ($\bar{X} = 3.06$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้บริหารมีระดับปัญหาปานกลางเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ วางแผนติดต่อปราชญ์ท้องถิ่นเพื่อขอความร่วมมือในการส่งเสริมการเรียนรู้ศิลปะพื้นบ้าน โดยปราชญ์ท้องถิ่นถ่ายทอดความรู้โดยตรงแก่นักเรียนพร้อมกับครูผู้สอน ($\bar{X} = 3.13$) รองลงมาคือ วางแผนติดต่อปราชญ์ท้องถิ่นเพื่อขอความร่วมมือในการส่งเสริมการเรียนรู้ศิลปะพื้นบ้านโดยปราชญ์ท้องถิ่นถ่ายทอดความรู้โดยตรงแก่นักเรียน ($\bar{X} = 3.06$) และ วางแผนติดต่อปราชญ์ท้องถิ่นเพื่อขอความร่วมมือในการส่งเสริมการเรียนรู้ศิลปะพื้นบ้านโดยปราชญ์ท้องถิ่นถ่ายทอดความรู้โดยตรงแก่ครูผู้สอน แล้วให้ครูนำไปถ่ายทอดแก่นักเรียน ($\bar{X} = 3.00$) ตามลำดับ

ข้อ 4 เรื่องการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนรวมทุกข้อ ผู้บริหารเห็นว่ามีปัญหาอยู่ในระดับปัญหาปานกลาง ($\bar{X} = 2.73$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้บริหารมีระดับปัญหาปานกลางเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ จัดโครงการเสริมทักษะการสืบค้น รวบรวมข้อมูล เพื่อประมวลความรู้เกี่ยวกับศิลปะท้องถิ่น ($\bar{X} = 2.94$) และ จัดโครงการทดลองปฏิบัติงานศิลปะในแหล่งเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภายใต้การชี้แนะดูแลจากปราชญ์ท้องถิ่น ($\bar{X} = 2.81$) ตามลำดับ ส่วนระดับปัญหาน้อย คือ จัดกิจกรรมการศึกษานอกสถานที่ เช่น แหล่งเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น พิพิธภัณฑ์ท้องถิ่น ($\bar{X} = 2.44$)

ข้อ 5 เรื่องการวัดและประเมินผลรวมทุกข้อ ผู้บริหารเห็นว่ามึปัญหาอยู่ในระดับปัญหาปานกลาง ($\bar{X} = 2.65$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้บริหารมีระดับปัญหาปานกลางเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ มุ่งเน้นการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง เพื่อพัฒนาตัวผู้เรียน ($\bar{X} = 2.94$) และ จัดระบบการวัดผลที่ครอบคลุมทั้งความรู้ ทักษะ และความสามารถ เป็นระยะอย่างต่อเนื่อง กับ มุ่งเน้นการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง เพื่อพัฒนาตัวผู้เรียน ($\bar{X} = 2.44$) ตามลำดับ

ตอนที่2 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการจัดการเรียนการสอนวิชา ศิลปะศึกษา โดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น ในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ด้าน ผลการดำเนินงาน (ตารางที่ 13-15)

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของระดับปัญหาของผู้บริหาร ในด้านผลการดำเนินงาน

รายการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับปัญหา
ผลการดำเนินงาน			
1. ผลที่เกิดกับผู้เรียน	2.85		ปานกลาง
1.1 นักเรียนเกิดความสำนึกในคุณค่าภูมิปัญญาท้องถิ่น รู้สึก ห่วงแหน รักและภาคภูมิใจที่จะรักษามรดกของชุมชน			
1.1.1 เห็นคุณค่าและมีเจตคติที่ดีในเรื่องศิลปะพื้นบ้าน อันเป็นภูมิปัญญาท้องถิ่น	2.63	1.03	ปานกลาง
1.1.2 เกิดความผูกพันในอาชีพและมีความมุ่งมั่นพัฒนา ท้องถิ่น	2.75	0.93	ปานกลาง
1.2 นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในความคิด การแก้ปัญหา กระบวนการสร้างสรรค์ของปราชญ์ท้องถิ่น	3.00	0.89	ปานกลาง
1.3 นักเรียนสามารถคิดวิเคราะห์ แก้ปัญหา ด้วยกระบวนการ ทางวิทยาศาสตร์ผสมผสานกับความรู้ท้องถิ่นและสร้างสรรค์ ผลงานศิลปะท้องถิ่น	3.00	1.21	ปานกลาง
2. ผลที่เกิดกับโรงเรียน	2.77		ปานกลาง
2.1 ครูมีการพัฒนาความรู้ ความคิดเกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่น จากแหล่งมรดกของชุมชนและจากปราชญ์ท้องถิ่น	2.75	0.86	ปานกลาง
2.2 ครูมีความเข้าใจในวิธีการเรียนการสอนเกี่ยวกับมรดกทาง ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เป็นรูปธรรมอย่างมีระบบ ในด้าน			
2.2.1 การวางแผนการสอนด้วยข้อมูลเกี่ยวกับศิลปะ พื้นบ้าน	3.00	1.03	ปานกลาง
2.2.2 การจัดการเรียนการสอนที่นำปราชญ์ท้องถิ่นมา ร่วมส่งเสริมการเรียนรู้	2.81	0.98	ปานกลาง
2.2.3 การจัดกิจกรรมส่งเสริมความรู้เชิงซึมซับ คุณค่าใน แหล่งเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น	3.13	1.26	ปานกลาง
2.3 โรงเรียนมีการจัดทำระบบข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับภูมิปัญญา ท้องถิ่น เพื่อการเรียนการสอนและการสืบค้นของชุมชน	2.81	1.05	ปานกลาง

ตารางที่ 4 (ต่อ)

รายการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับปัญหา
2.4 โรงเรียนสามารถจัดระบบการวางแผน ติดตาม นิเทศ และ ประเมินผลงานในเรื่องภูมิปัญญาท้องถิ่น	2.94	1.06	ปานกลาง
2.5 ผู้บริหารให้การสนับสนุนในด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและการร่วมดำเนินงานกับปราชญ์ ท้องถิ่น	2.00	0.89	น้อย
3. ผลที่เกิดกับชุมชน	2.52		ปานกลาง
3.1 เกิดความร่วมมือระหว่างชุมชน ผู้นำชุมชน ปราชญ์ท้องถิ่น กับระบบการศึกษาของโรงเรียนในชุมชน	2.69	1.01	ปานกลาง
3.2 ส่งเสริมบทบาทของปราชญ์ท้องถิ่นให้เกิดประโยชน์ต่อ การให้ความรู้และการถ่ายทอดภูมิปัญญาท้องถิ่นแก่ครูและนักเรียน	2.31	1.08	น้อย
3.3 เกิดจิตสำนึกแก่ชุมชน ครอบครั้ว ที่จะร่วมมือกัน ส่งเสริม ทุนบำรุงรักษาในคุณค่าที่เกิดจากภูมิปัญญาท้องถิ่นให้เป็น มรดกของชุมชน	2.56	1.21	ปานกลาง
รวมเฉลี่ย	2.71		ปานกลาง

จากตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์ปัญหาด้านผลการดำเนินงานรวมทุกข้อ ผู้บริหารเห็นว่า มีปัญหาอยู่ในระดับปัญหাপานกลาง ($\bar{X} = 2.71$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้บริหารมีระดับปัญหাপานกลางเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย จากมากไปหาน้อย ดังนี้ ผลที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน ($\bar{X} = 2.85$) รองลงมา คือ ผลที่เกิดขึ้นกับโรงเรียน ($\bar{X} = 2.77$) และผลที่เกิดขึ้นกับชุมชน ($\bar{X} = 2.52$) ตามลำดับ

โดยมีรายละเอียดในแต่ละข้อในด้านผลการดำเนินงานดังนี้

ข้อ 1 เรื่องผลที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนรวมทุกข้อ ผู้บริหารเห็นว่า มีปัญหาในระดับปัญห ปานกลาง ($\bar{X} = 2.85$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารมีระดับปัญหাপานกลางเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย จากมากไปหาน้อย ดังนี้โดยมี 2 ข้อ ที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดเท่ากัน คือ นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจ

ในความคิด การแก้ปัญหา กระบวนการสร้างสรรค์ของปราชญ์ท้องถิ่น กับนักเรียนสามารถคิดวิเคราะห์ แก้ปัญหา ด้วยกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ผสมผสานกับความรู้ท้องถิ่น และสร้างสรรค์ผลงานศิลปะท้องถิ่น ($\bar{X} = 3.00$) รองลงมาคือ เกิดความผูกพันในอาชีพและมีความมุ่งมั่นพัฒนาท้องถิ่น ($\bar{X} = 2.75$) และเห็นคุณค่าและมีเจตคติที่ดีในเรื่องศิลปะพื้นบ้านอันเป็นภูมิปัญญาท้องถิ่น ($\bar{X} = 2.63$) ตามลำดับ

ข้อ 2 เรื่องผลที่เกิดกับโรงเรียนรวมทุกข้อ ผู้บริหารเห็นว่ามีปัญหาอยู่ในระดับปัญหาปานกลาง ($\bar{X} = 2.77$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้บริหารมีระดับปัญหาปานกลางเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ครูมีความเข้าใจในวิธีการเรียนการสอนเกี่ยวกับมรดกทางภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เป็นรูปธรรมอย่างมีระบบ ในด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมความรู้เชิงซึมซับ คุณค่าในแหล่งเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น ($\bar{X} = 3.13$) รองลงมา คือ ครูมีความเข้าใจในวิธีการเรียนการสอนเกี่ยวกับมรดกทางภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เป็นรูปธรรมอย่างมีระบบในด้านการวางแผนการสอนด้วยข้อมูลเกี่ยวกับศิลปะพื้นบ้าน ($\bar{X} = 3.00$) โรงเรียนสามารถจัดระบบการวางแผน ติดตาม นิเทศ และประเมินผลงานในเรื่องภูมิปัญญาท้องถิ่น ($\bar{X} = 2.94$) ครูมีความเข้าใจในวิธีการเรียนการสอนเกี่ยวกับมรดกทางภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เป็นรูปธรรมอย่างมีระบบ ในด้านการจัดการเรียนการสอนที่นำปราชญ์ท้องถิ่นมาร่วมส่งเสริมการเรียนรู้ กับ โรงเรียนมีการจัดทำระบบข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อการเรียนการสอนและการ สืบค้นของชุมชน ($\bar{X} = 2.81$) และครูมีการพัฒนาความรู้ ความคิดเกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่น จากแหล่งมรดกของชุมชนและจากปราชญ์ท้องถิ่น ($\bar{X} = 2.75$) ตามลำดับ ส่วนระดับปัญหาน้อย คือ ผู้บริหารให้การสนับสนุนในด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและการร่วมดำเนินงานกับปราชญ์ท้องถิ่น ($\bar{X} = 2.00$)

ข้อ 3 เรื่องผลที่เกิดกับชุมชนรวมทุกข้อ ผู้บริหารเห็นว่ามีปัญหาอยู่ในระดับปัญหาปานกลาง ($\bar{X} = 2.52$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้บริหารมีระดับปัญหาปานกลางเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ เกิดความร่วมมือระหว่างชุมชน ผู้นำชุมชน ปราชญ์ท้องถิ่น กับระบบการศึกษาของโรงเรียนในชุมชน ($\bar{X} = 2.69$) รองลงมาคือ เกิดจิตสำนึกแก่ชุมชน ครอบครัว ที่จะร่วมมือกัน ส่งเสริมทบทวนรักษาในคุณค่าที่เกิดจากภูมิปัญญาท้องถิ่นให้เป็นมรดกของชุมชน ($\bar{X} = 2.56$) ตามลำดับ ส่วนระดับปัญหาน้อย คือ ส่งเสริมบทบาทของปราชญ์ท้องถิ่นให้เกิดประโยชน์ต่อการให้ความรู้และการถ่ายทอดภูมิปัญญาท้องถิ่นแก่ครูและนักเรียน ($\bar{X} = 2.31$)

1.3 ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ เกี่ยวกับปัญหาการจัดการเรียนการสอนวิชาศิลปศึกษาโดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น ในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น

ตารางที่ 5 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่นๆ ของผู้บริหาร

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	ความถี่
1. โรงเรียนขาดความพร้อมในการร่วมมือกับปราชญ์ท้องถิ่น	2
2. ภูมิปัญญาท้องถิ่นมีค่อนข้างน้อยไม่หลากหลาย	1
3. ปราชญ์ท้องถิ่นขาดโอกาสในการร่วมมือกับโรงเรียน	1
4. การนำนักเรียนไปศึกษานอกสถานที่ มีข้อจำกัดเรื่องเวลาและการเดินทาง	1

จากตารางที่ 5 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะทั่วไปของผู้บริหารเกี่ยวกับปัญหาการจัดการเรียนการสอนวิชาศิลปศึกษา โดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น ในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นโดยภาพรวมมีปัญหามากที่สุดเรียงลำดับดังนี้ ลำดับที่ 1 คือ โรงเรียนขาดความพร้อมในการร่วมมือกับปราชญ์ท้องถิ่น ส่วนที่เหลือมีความถี่เท่ากัน คือ ภูมิปัญญาท้องถิ่นมีค่อนข้างน้อยไม่หลากหลาย ปราชญ์ท้องถิ่นขาดโอกาสในการร่วมมือกับโรงเรียน และการนำนักเรียนไปศึกษานอกสถานที่ มีข้อจำกัดเรื่องเวลาและการเดินทาง

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปจากการตอบแบบสอบถามของครูศิลปศึกษา

2.1 ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ตารางที่ 6 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	28	77.8
หญิง	8	22.2
2. อายุ		
20-30 ปี	-	-
31-40 ปี	12	33.3
41-50 ปี	20	55.6
51-60 ปี	4	11.1
3. วุฒิทางการศึกษา		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	-	-
ปริญญาตรี	36	100
ปริญญาโท	-	-
ปริญญาเอก	-	-
อื่นๆ	-	-
4. ประสบการณ์ในการสอน		
5 ปี หรือน้อยกว่า 5 ปี	-	-
6-10 ปี	7	19.4
11-15 ปี	5	13.9
16-20 ปี	1	2.8
21-25 ปี	19	52.8
26 ปีขึ้นไป	4	11.1
5. ปัจจุบันท่านรับผิดชอบการสอนวิชาในกลุ่มศิลปศึกษาในระดับชั้น		
มัธยมศึกษาปีที่ 1	6	16.7
มัธยมศึกษาปีที่ 2	2	5.6
มัธยมศึกษาปีที่ 3	4	11.1
มัธยมศึกษาปีที่ 1 และ 2	5	13.9
มัธยมศึกษาปีที่ 1 และ 3	-	-

ตารางที่ 6 (ต่อ)

สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
มัธยมศึกษาปีที่ 2 และ 3	5	13.9
มัธยมศึกษาปีที่ 1, 2 และ 3	14	38.9
6. สาขาวิชาที่ท่านรับผิดชอบสอน		
จิตรกรรม	15	14.7
ประติมากรรม	1	2.8
ภาพพิมพ์	2	5.6
ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน	1	2.8
ออกแบบ	3	8.3
จิตรกรรม ภาพพิมพ์ ออกแบบ	2	5.6
จิตรกรรม ออกแบบ	5	13.9
จิตรกรรม ออกแบบ ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน	1	2.8
จิตรกรรม ภาพพิมพ์	1	2.8
จิตรกรรม ประติมากรรม	2	5.6
จิตรกรรม ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน	1	2.8
จิตรกรรม ออกแบบ ประติมากรรม	1	2.8
ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน		
ภาพพิมพ์ ออกแบบ	1	2.8

จากตารางที่ 6 สามารถวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของครูศิลปศึกษา ในโรงเรียนมัธยมศึกษา
ตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา ใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ได้ดังนี้

เพศ

จากกลุ่มตัวอย่างประชากร 36 คน เป็นครูศิลปศึกษาชายมากกว่าหญิง คือ เป็นครูศิลป
ศึกษาชายร้อยละ 77.8 และเป็นครูศิลปศึกษาหญิงร้อยละ 22.2

อายุ

ครูศิลปศึกษาโดยส่วนมากมีอายุระหว่าง 41-50 ปี คิดเป็นร้อยละ 55.6 รองลงมาคือ
อายุระหว่าง 31-40 ปี คิดเป็นร้อยละ 33.3 และ อายุระหว่าง 51-60 ปี คิดเป็นร้อยละ 11.1

วุฒิทางการศึกษา

ครูศิลปศึกษาทั้งหมดมีวุฒิทางการศึกษาสูงสุดอยู่ในระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ

100

ประสบการณ์ในการสอน

ครูศิลปศึกษาส่วนมากมีประสบการณ์ในการสอน ระหว่าง 21-25 ปี คิดเป็นร้อยละ 52.8 รองลงมาคือ ระหว่าง 6-10 ปี คิดเป็นร้อยละ 19.4 ระหว่าง 11-15 ปี คิดเป็นร้อยละ 13.9 26 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 11.1 และ ระหว่าง 16-20 ปี คิดเป็นร้อยละ 2.8

ปัจจุบันท่านรับผิดชอบการสอนวิชาในกลุ่มศิลปศึกษาในระดับชั้น

ครูศิลปศึกษาส่วนมากรับผิดชอบสอนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1, 2 และ 3 คิดเป็นร้อยละ 38.9 รองลงมาคือ มัธยมศึกษาปีที่ 1 คิดเป็นร้อยละ 16.7 มัธยมศึกษาปีที่ 1 และ 2 กับมัธยมศึกษาปีที่ 2 และ 3 คิดเป็นร้อยละ 13.9 มัธยมศึกษาปีที่ 3 คิดเป็นร้อยละ 11.1 และมัธยมศึกษาปีที่ 2 คิดเป็นร้อยละ 5.6 ตามลำดับ

สาขาวิชาที่ท่านรับผิดชอบ

ครูศิลปศึกษาส่วนมากรับผิดชอบสอนในสาขาวิชาจิตรกรรม คิดเป็นร้อยละ 41.7 รองลงมาเป็นสาขาวิชาจิตรกรรม-ออกแบบ คิดเป็นร้อยละ 13.9 สาขาวิชาออกแบบ คิดเป็นร้อยละ 8.3 สาขาภาพพิมพ์, สาขาจิตรกรรม-ภาพพิมพ์-ออกแบบ และสาขาจิตรกรรม-ประติมากรรม คิดเป็นร้อยละ 5.6 ในส่วนที่น้อยที่สุด คือ สาขาประติมากรรม, สาขาจิตรกรรม-ออกแบบ-ศิลป์หัตถกรรมพื้นบ้าน, สาขาจิตรกรรม-ภาพพิมพ์, สาขาจิตรกรรม-ศิลป์หัตถกรรมพื้นบ้าน, สาขาจิตรกรรม-ออกแบบ-ประติมากรรม-ศิลป์หัตถกรรมพื้นบ้าน และสาขาภาพพิมพ์-ออกแบบ คิดเป็นร้อยละ 2.8

2.2 ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการจัดการเรียนการสอนวิชา
ศิลปะศึกษาโดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น ในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น
ตารางที่ 7 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของระดับปัญหาของครู
ศิลปะศึกษาในด้านจุดประสงค์การเรียนการสอน

รายการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับปัญหา
ด้านจุดประสงค์การเรียนการสอน			
1. ความรู้	2.18		น้อย
1.1 คุณค่าและความสำคัญของงานศิลปะพื้นบ้านที่เกิดจาก ภูมิปัญญาท้องถิ่น ก่อให้เกิดรูปแบบ ประเพณี และ วัฒนธรรมของท้องถิ่น	2.00	0.76	น้อย
1.2 รู้วิธีการผลิต การแก้ปัญหา และการสร้างสรรค์ของปราชญ์ ท้องถิ่น	2.22	0.80	น้อย
1.3 มีความรู้ในการใช้กระบวนการวิทยาศาสตร์ที่ผสมผสานกับ ความรู้ท้องถิ่น เพื่อการคิดและพัฒนางานศิลปะพื้นบ้าน	2.31	0.62	น้อย
2. ทักษะคติ	2.24		น้อย
2.1 มีความชื่นชม ภาคภูมิใจ และเกิดความหวงแหนในมรดก ภูมิปัญญาท้องถิ่นสู่การทนบำรุงรักษา	2.19	0.71	น้อย
2.2 มีความเข้าใจเห็นคุณค่างานศิลปะพื้นบ้านและร่วมมือกับ ชุมชนในกิจกรรมอันเกี่ยวเนื่องกับงานภูมิปัญญาท้องถิ่น	2.36	0.76	น้อย
2.3 มีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนรู้ในงานศิลปะพื้นบ้าน โดย สามารถพัฒนาไปสู่การมีสุนทรียะท้องถิ่นนิยม เพื่อคุณค่า ของชีวิตในชุมชน	2.17	0.74	น้อย
3. ความสามารถ	3.05		ปานกลาง
3.1 สามารถสืบค้น วิเคราะห์ ประมวลข้อมูลงานศิลปะพื้นบ้าน ได้อย่างเป็นระบบ	3.58	0.65	มาก
3.2 สามารถคิดวิเคราะห์และพัฒนางานศิลปะพื้นบ้านให้เกิด ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน	2.75	0.80	ปานกลาง
3.3 สามารถพัฒนาทักษะงานศิลปะพื้นบ้านให้ป็นงานวิชาชีพ ของท้องถิ่น	2.83	0.70	ปานกลาง
รวมเฉลี่ย	2.49		น้อย

จากตารางที่ 7 ผลการวิเคราะห์ปัญหาด้านจุดประสงค์การเรียนการสอน ครูศิลปะศึกษามี
เห็นว่ามีปัญหาอยู่ในระดับปัญหาน้อย ($\bar{X} = 2.49$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ครูศิลปศึกษามีระดับปัญหาเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ความสามารถ ($\bar{X} = 3.05$) รองลงมาคือ ทักษะคิด ($\bar{X} = 2.24$) และ ความรู้ ($\bar{X} = 2.18$) ตามลำดับ

โดยมีรายละเอียดในแต่ละข้อในด้านจุดประสงค์การเรียนรู้การสอนดังนี้

ข้อ 1 เรื่องความรู้โดยรวมทุกข้อ ครูศิลปศึกษาเห็นว่ามียุทธศาสตร์อยู่ในระดับปัญหาน้อย ($\bar{X} = 2.18$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ครูศิลปศึกษามีระดับปัญหาน้อยเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ มีความรู้ในการใช้กระบวนการวิทยาศาสตร์ที่ผสมผสานกับความรู้ท้องถิ่นเพื่อการคิดและพัฒนางานศิลปะพื้นบ้าน ($\bar{X} = 2.31$) รองลงมาคือ ภูมิปัญญาการผลิต การแก้ปัญหา และการสร้างสรรค์ของปราชญ์ท้องถิ่น ($\bar{X} = 2.22$) และ คุณค่าและความสำคัญของงานศิลปะพื้นบ้านที่เกิดจากภูมิปัญญาท้องถิ่น ก่อให้เกิดรูปแบบ ประเพณี และวัฒนธรรมของท้องถิ่น ($\bar{X} = 2.00$) ตามลำดับ

ข้อ 2 เรื่องทักษะคิดโดยรวมทุกข้อ ครูศิลปศึกษาเห็นว่ามียุทธศาสตร์อยู่ในระดับปัญหาน้อย ($\bar{X} = 2.24$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ครูศิลปศึกษามีระดับปัญหาน้อยเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ มีความเข้าใจเห็นคุณค่างานศิลปะพื้นบ้านและร่วมมือกับชุมชนในกิจกรรมอันเกี่ยวข้องกับงานภูมิปัญญาท้องถิ่น ($\bar{X} = 2.36$) รองลงมาคือ มีความชื่นชม ภาควงศ์และเกิดความหวงแหนในมรดกภูมิปัญญาท้องถิ่นสู่การอนุรักษ์ ($\bar{X} = 2.19$) และมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนรู้ในงานศิลปะพื้นบ้าน โดยสามารถพัฒนาไปสู่การมีสุนทรียะท้องถิ่นนิยม เพื่อคุณค่าของชีวิตในชุมชน ($\bar{X} = 2.17$) ตามลำดับ

ข้อ 3 เรื่องความสามารถโดยรวมทุกข้อ ครูศิลปศึกษาเห็นว่ามียุทธศาสตร์อยู่ในระดับปัญหাপานกลาง ($\bar{X} = 3.05$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ครูศิลปศึกษามีระดับปัญหাপานกลางเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ สามารถพัฒนาทักษะงานศิลปะพื้นบ้านให้ป็นงานวิชาชีพของท้องถิ่น ($\bar{X} = 2.83$) และ สามารถคิดวิเคราะห์และพัฒนางานศิลปะพื้นบ้านให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวัน ($\bar{X} = 2.75$) ตามลำดับ ส่วนระดับปัญหามาก คือ สามารถสืบค้น วิเคราะห์ประมวลข้อมูลงานศิลปะพื้นบ้านได้อย่างเป็นระบบ ($\bar{X} = 3.58$)

- ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการจัดการเรียนการสอนวิชา
ศิลปศึกษาโดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น ในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ด้าน
การเรียนการสอน (ตารางที่ 22-25)
- ตารางที่ 8 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของระดับปัญหาของครู
ศิลปศึกษาในด้านการดำเนินการ (ข้อที่ 1)

รายการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับปัญหา
ด้านการดำเนินการ			
1. การเตรียมการสอน	3.31		ปานกลาง
1.1 สํารวจเรื่องเกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่นและแหล่งเรียนรู้			
1.1.1 ศึกษาจากเอกสาร หนังสือ ตำรา สิ่งพิมพ์ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องศึกษาจากการสัมภาษณ์ผู้รู้หรือปราชญ์ท้องถิ่นในชุมชน	3.64	0.72	มาก
1.1.2 ศึกษาจากการสัมภาษณ์ผู้รู้หรือปราชญ์ท้องถิ่นในชุมชน	3.42	0.73	ปานกลาง
1.1.3 ศึกษาจากครูแกนนำ ครูต้นแบบ และนักวิชาการที่มีความรู้และประสบการณ์	3.61	0.80	มาก
1.2 เลือกประเภทงานศิลปะอันเป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นให้สอดคล้องกับลักษณะวิชา	2.92	0.94	ปานกลาง
1.3 ประสานงานติดต่อเชิญปราชญ์ท้องถิ่น			
1.3.1 ติดต่อเชิญปราชญ์ท้องถิ่นล่วงหน้าก่อนส่งหนังสือเชิญ	2.86	1.073	ปานกลาง
1.3.2 ส่งหนังสือเชิญปราชญ์ท้องถิ่นอย่างเป็นทางการ	3.06	1.26	ปานกลาง
1.4 วางแผนเชิญปราชญ์ท้องถิ่นมาร่วมสอนหรือสอนในวิชาศิลปศึกษาตามความเหมาะสมในด้าน			
1.4.1 เวลา	3.31	1.26	ปานกลาง
1.4.2 งบประมาณ	3.14	1.48	ปานกลาง
1.4.3 การสนับสนุนของผู้บริหาร	3.11	1.41	ปานกลาง
1.4.4 ข้อมูลเกี่ยวกับปราชญ์ท้องถิ่นที่จะเชิญ	3.22	1.29	ปานกลาง
1.4.5 ความต้องการของผู้เรียน	2.81	1.01	ปานกลาง

ตารางที่ 8 (ต่อ)

รายการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับปัญหา
1.5 จัดทำแผนการสอนที่เน้นภูมิปัญญาท้องถิ่นร่วมกับปราชญ์ท้องถิ่น			
1.5.1 ร่วมกันวางแผนและจัดทำแผนการสอนร่วมกัน	3.67	0.86	มาก
1.5.2 ร่วมกันนำเนื้อหาสาระ ความรู้ มาจัดทำเอกสารประกอบการเรียนการสอน	3.53	0.81	มาก
1.5.3 ร่วมกันจัดเตรียมกิจกรรมประกอบการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาด้านความรู้ ทักษะ และเจตคติเกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่น	3.50	0.70	มาก
1.6 เตรียมสื่อการเรียนการสอนจากแหล่งเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น	3.53	0.88	มาก
1.7 ให้นักเรียนทำความเข้าใจศิลปะพื้นบ้าน เพื่อเตรียมความพร้อมก่อนการเรียน			
1.7.1 ศึกษาจากเอกสาร หนังสือ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	3.00	1.04	ปานกลาง
1.7.2 ศึกษาจากแหล่งวิทยากรในชุมชน	3.53	0.77	มาก
1.8 เวลาที่ใช้ในการวางแผนและเตรียมการสอน	3.72	0.85	มาก
2. การสอน	3.34		ปานกลาง
2.1 ผู้สอนมีความรู้ความสนใจและชำนาญในศิลปะท้องถิ่น	3.56	0.81	มาก
2.2 วางแผนการสอนอย่างเป็นระบบขั้นตอน โดยใช้ข้อมูลความรู้จากท้องถิ่นเกี่ยวกับงานศิลปะพื้นบ้าน พร้อมตัวอย่างจริง	3.42	0.84	ปานกลาง
2.3 สอนได้ตรงและครอบคลุมตามเนื้อหาที่ได้เตรียมการร่วมกับปราชญ์ท้องถิ่น	3.08	0.91	ปานกลาง
2.4 สามารถถ่ายโยงความสำคัญเกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่นสู่งานศิลปะพื้นบ้าน	3.08	1.05	ปานกลาง
2.5 สอนโดยพาผู้เรียนไปศึกษางานศิลปะพื้นบ้านในแหล่งเรียนรู้ โดยรับการถ่ายทอดตรงจากครูช่างหรือปราชญ์ท้องถิ่น	3.64	0.68	มาก
2.6 สอนภาคสนามให้ผู้เรียนสามารถสำรวจข้อมูลศิลปะพื้นบ้าน ประมวลเป็นองค์ความรู้เพื่อการอภิปรายในห้องเรียน	3.61	0.77	มาก
2.7 ผู้สอนกับปราชญ์ท้องถิ่น สามารถร่วมสอนและช่วยเหลือซึ่งกันและกันในเรื่องที่มีความชำนาญพิเศษ	3.00	1.04	ปานกลาง

ตารางที่ 8 (ต่อ)

รายการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับปัญหา
3. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	3.13		ปานกลาง
3.1 จัดกิจกรรมงานศิลปะท้องถิ่นตามความถนัดและสนใจของผู้เรียนในลักษณะของโครงงาน	3.11	1.14	ปานกลาง
3.2 กำหนดให้การทำกิจกรรมงานศิลปะท้องถิ่นมีการรวบรวมจัดทำแฟ้มสะสมงาน เพื่อการอภิปราย	2.92	0.94	ปานกลาง
3.3 กำหนดให้ผู้เรียนสำรวจงานศิลปะท้องถิ่น เพื่อทำรายงานในลักษณะงานกลุ่ม	2.31	0.79	น้อย
3.4 จัดทัศนศึกษาพิพิธภัณฑ์ท้องถิ่น เพื่อศึกษากาพรวมงานศิลปะท้องถิ่นของชุมชน	3.78	0.76	มาก
3.5 ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติงานศิลปะท้องถิ่น โดยอาศัยความรู้ทางเทคโนโลยีที่เหมาะสมอย่างสร้างสรรค์	3.58	0.81	มาก
3.6 จัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีอิสระ ทั้งความคิดและการแก้ปัญหา อย่างมีความสุข	3.06	1.12	ปานกลาง
4. อุปกรณ์การเรียนการสอน	2.48		น้อย
4.1 นำวัสดุอุปกรณ์พื้นบ้านมาใช้ประกอบการสอนสาธิตงานศิลปะพื้นบ้าน	2.14	0.87	น้อย
4.2 เลือกวัสดุที่หาง่ายในท้องถิ่น ที่เหมาะสม สามารถใช้ทดแทนในการปฏิบัติงานศิลปะของนักเรียน	2.75	0.84	ปานกลาง
4.3 ให้ครูช่างหรือปราชญ์ท้องถิ่นให้ความรู้เกี่ยวกับวัสดุธรรมชาติในท้องถิ่น ที่ใช้รังสรรค์งานศิลปะพื้นบ้าน	2.33	0.72	น้อย
4.4 จัดรวบรวมวัสดุท้องถิ่น เครื่องมืออุปกรณ์ และกรรมวิธี ขั้นตอนการปฏิบัติงานศิลปะพื้นบ้านไว้อย่างเป็นระบบ เพื่อใช้ในการเรียนการสอน	2.69	0.79	ปานกลาง
รวมเฉลี่ย	3.07		ปานกลาง

จากตารางที่ 8 ผลการวิเคราะห์ปัญหาด้านการดำเนินการทุกข้อ ครูศิลปศึกษาเห็นว่า มีปัญหาอยู่ในระดับปัญหাপานกลาง ($\bar{X} = 3.07$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ครูศิลปศึกษามีระดับปัญหাপานกลางเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ การสอน ($\bar{X} = 3.34$) รองลงมาคือ การเตรียมการสอน ($\bar{X} = 3.31$)

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ($\bar{X} = 3.13$) และอุปกรณ์การเรียนการสอน ($\bar{X} = 2.48$) ตามลำดับ

โดยมีรายละเอียดในแต่ละข้อในด้านการดำเนินการดังนี้

ข้อ 1 เรื่องการเตรียมการสอนโดยรวมทุกข้อ ครูศิลปศึกษาเห็นว่ามีปัญหาอยู่ในระดับปัญหาปานกลาง ($\bar{X} = 3.31$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ครูศิลปศึกษามีระดับปัญหาเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ เวลาที่ใช้ในการวางแผนและเตรียมการสอน ($\bar{X} = 3.72$) รองลงมาคือ ร่วมกันวางแผนและจัดทำแผนการสอนร่วมกันกับปราชญ์ท้องถิ่น ($\bar{X} = 3.67$) และระดับปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ วางแผนเชิญปราชญ์ท้องถิ่นมาร่วมสอนหรือสอนในวิชาศิลปศึกษาตามความเหมาะสมในด้านความต้องการของผู้เรียน ($X = 2.81$)

ข้อ 2 เรื่องการสอนโดยรวมทุกข้อ ครูศิลปศึกษาเห็นว่ามีปัญหาอยู่ในระดับปัญหาปานกลาง ($\bar{X} = 3.34$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ครูศิลปศึกษามีระดับปัญหาเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ สอนโดยพาผู้เรียนไปศึกษางานศิลปะที่บ้านในแหล่งเรียนรู้ โดยรับการถ่ายทอดตรงจากครูช่างหรือปราชญ์ท้องถิ่น ($\bar{X} = 3.64$) รองลงมาคือ สอนภาคสนามให้ผู้เรียนสามารถสำรวจข้อมูลศิลปะที่บ้าน ประมวลเป็นองค์ความรู้เพื่อการอภิปรายในห้องเรียน ($X = 3.61$) และระดับปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ผู้สอนกับปราชญ์ท้องถิ่น สามารถร่วมสอนและช่วยเหลือซึ่งกันและกันในเรื่องที่มีความชำนาญพิเศษ ($X = 3.00$)

ข้อ 3 เรื่องการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยรวมทุกข้อ ครูศิลปศึกษาเห็นว่ามีปัญหาอยู่ในระดับปัญหาปานกลาง ($\bar{X} = 3.13$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ครูศิลปศึกษามีระดับปัญหาเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ จัดทัศนศึกษาพิพิธภัณฑ์ท้องถิ่น เพื่อศึกษาภาพรวมงานศิลปะท้องถิ่นของชุมชน ($\bar{X} = 3.78$) รองลงมาคือ ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติงานศิลปะท้องถิ่น โดยอาศัยความรู้ทางเทคโนโลยีที่เหมาะสมอย่างสร้างสรรค์ ($\bar{X} = 3.58$) และระดับปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ กำหนดให้การทำกิจกรรมงานศิลปะท้องถิ่นมีการรวบรวมจัดทำแฟ้มสะสมงาน เพื่อการอภิปราย ($\bar{X} = 2.92$)

ข้อ 4 เรื่องอุปกรณ์การเรียนการสอนโดยรวมทุกข้อ ครูศิลปศึกษาเห็นว่ามีปัญหาอยู่ในระดับปัญหาปานกลาง ($\bar{X} = 2.48$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ครูศิลปศึกษามีระดับปัญหาเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ เลือกว่าวัสดุที่หาง่ายในท้องถิ่น ที่เหมาะสม สามารถใช้ทดแทนในการปฏิบัติงานศิลปะของนักเรียน ($\bar{X} = 2.75$) รองลงมาคือ จัดรวบรวมวัสดุท้องถิ่น เครื่องมืออุปกรณ์ และกรรมวิธีขั้นตอนการปฏิบัติงานศิลปะที่บ้านไว้อย่างเป็นระบบ เพื่อให้ในการเรียนการสอน ($\bar{X} = 2.69$) ให้ครูช่างหรือปราชญ์ท้องถิ่นให้ความรู้เกี่ยวกับวัสดุธรรมชาติในท้องถิ่น ที่ใช้รังสรรค์งานศิลปะที่บ้าน ($\bar{X} = 2.33$) และนำวัสดุอุปกรณ์ที่บ้านมาใช้ประกอบการสอนสาธิตงานศิลปะที่บ้าน ($\bar{X} = 2.14$) ตามลำดับ

ตารางที่ 9 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของระดับปัญหาของครู
ศิลปศึกษาในด้านการวัดและประเมินผล

รายการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับปัญหา
ด้านการวัดและประเมินผล			
1. พัฒนาเครื่องมือที่เป็นระบบ สามารถวัดผลได้ตลอด กระบวนการของการเรียนรู้ของนักเรียน	3.36	0.59	ปานกลาง
2. นักเรียนมีส่วนร่วมในการวางแผนและร่วมประเมินผล	3.44	0.65	ปานกลาง
3. เน้นการวัดและประเมินผลเพื่อพัฒนาผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง			
3.1 พัฒนาการทางด้านศิลปะ	2.14	0.76	น้อย
3.2 กระบวนการทำงานศิลปะ	2.64	0.90	ปานกลาง
4. มีการวัดและประเมินผลก่อนและหลังเรียน	3.61	0.77	มาก
5. การวัดและประเมินผลโดยการให้แฟ้มสะสมผลงานทาง ด้านศิลปะ	3.11	1.14	ปานกลาง
6. ควรให้นักเรียนรู้ผลการประเมินย่อยทันที พร้อมกับ วิพากษ์วิจารณ์ผลการทำงานและผลงานเพื่อการปรับปรุง	2.83	0.91	ปานกลาง
7. ผลการประเมินควรมุ่งเน้นให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในตัว ผู้เรียน ทั้งทางพฤติกรรม ทักษะ และความสามารถ เกี่ยวกับคุณค่าภูมิปัญญาท้องถิ่น	2.86	0.93	ปานกลาง
รวมเฉลี่ย	3.00	0.83	ปานกลาง

จากตารางที่ 9 ผลการวิเคราะห์ปัญหาด้านการวัดและประเมินผล ครูศิลปศึกษาเห็นว่า
ปัญหาโดยรวมทุกข้ออยู่ในระดับปัญหাপานกลาง ($\bar{X} = 3.00$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ครูศิลปศึกษามีระดับปัญหาเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจาก
มากไปหาน้อย ดังนี้ มีการวัดและประเมินผลก่อนและหลังเรียน ($\bar{X} = 3.61$) รองลงมาคือ
นักเรียนมีส่วนร่วมในการวางแผนและร่วมประเมินผล ($\bar{X} = 3.44$) และระดับปัญหาที่มีค่าเฉลี่ย
น้อยที่สุด คือ เน้นการวัดและประเมินผลเพื่อพัฒนาผู้เรียนอย่างต่อเนื่องในด้านพัฒนาการทาง
ด้านศิลปะ ($\bar{X} = 2.14$)

2.3 ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ เกี่ยวกับปัญหาการจัดการเรียนการสอนวิชาศิลปศึกษาโดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น ในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น

ตารางที่ 10 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่นๆ ของครูศิลปศึกษา

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	ความถี่
1. โรงเรียนขาดความพร้อมในเรื่องต่างๆ คือ ขาดปราชญ์ท้องถิ่นที่จะมาสอนในวิชาศิลปศึกษา ขาดงบประมาณในการจัดจ้างหรือตอบแทนให้แก่ปราชญ์ท้องถิ่น สถานที่ในการปฏิบัติงานไม่เหมาะสมกับการเรียนการสอนในเรื่องศิลปะพื้นบ้าน และวัสดุอุปกรณ์มีไม่เพียงพอและไม่เหมาะสมกับความต้องการของนักเรียน	5
2. ขาดการจัดเก็บรวบรวมข้อมูลต่างๆ ตำรา เอกสารที่เกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอนวิชาศิลปศึกษา	4
3. แหล่งเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นอยู่ไกล ทำให้เสียเวลาในการเดินทาง เป็นผลให้นักเรียนได้เรียนไม่เต็มคาบเรียนที่กำหนด	3
4. ภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชนมีไม่หลากหลาย	2
5. ครูขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องศิลปะพื้นบ้านเท่าที่ควร	2
6. ปัญหาในเรื่องภัยธรรมชาติ เช่น น้ำท่วมโรงเรียนที่อยู่ติดชายฝั่งทะเล มีผลต่อการปรับเปลี่ยนในการวางแผนจัดการเรียนการสอนวิชาศิลปศึกษาที่ต้องแตกต่างกันออกไปในแต่ละฤดูกาล ทำให้นักเรียนไม่สามารถเรียนได้ตามที่ครูศิลปศึกษาได้วางแผนไว้	1
7. ภาษาถิ่นหรือภาษาชาวบ้าน เป็นอุปสรรคในการจัดการเรียนการสอนวิชาศิลปศึกษาในบางครั้ง	1
8. กิจกรรมการเรียนการสอนวิชาศิลปศึกษาบางอย่างไม่สามารถกระทำได้นี้เนื่องจากความเชื่อทางศาสนาอิสลาม เช่น การวาดภาพคนหรือสัตว์สี่เท้าลงในงานศิลปะพื้นบ้าน เป็นต้น	1
9. ครูศิลปศึกษาไม่ได้รับความร่วมมือจากฝ่ายต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นผู้บริหาร ปราชญ์ท้องถิ่น ชุมชน หรือเพื่อนครูศิลปศึกษาเท่าที่ควร	1
10. นักเรียนที่ลงเรียนในรายวิชาศิลปศึกษายังอยู่ในลักษณะถูกบังคับเลือก มากกว่าอยู่ในลักษณะเลือกเสรี	1

ตารางที่ 10 (ต่อ)

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	ความถี่
11. ชุมชนให้การร่วมมือเป็นอย่างดี แต่โรงเรียนยังขาดการบริหารจัดการในส่วนที่อำนวยความสะดวกในการเบิกจ่ายงบประมาณ และวัสดุไม่เต็มที่ เป็นผลให้การจัดการเรียนการสอนไม่คล่องตัว	1
12. ครูมักสอนศิลปะที่บ้านในลักษณะที่เน้นทฤษฎีมากกว่าปฏิบัติ	1
13. ประชาชนท้องถิ่นบางท่านหวงวิชา ไม่สนใจถ่ายทอดให้แก่ผู้ที่สนใจหรือคนในชุมชน	1
14. นักเรียนไม่เห็นคุณค่าของศิลปะที่บ้านอันเป็นภูมิปัญญาในท้องถิ่น	1
15. ควรให้นักเรียนนำวัสดุธรรมชาติที่มีอยู่แล้วในท้องถิ่นมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน เพื่อประหยัดค่าใช้จ่ายของนักเรียน	1
16. ควรอนุรักษ์และสืบทอดศิลปะที่บ้านเพื่อนำไปแก้ปัญหาเกี่ยวกับการดำรงชีวิตความเป็นอยู่	1
17. ควรมีการจัดสัมมนาเรื่องภูมิปัญญาท้องถิ่นกับการจัดการเรียนการสอน	1

จากตารางที่ 10 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะทั่วไปของครูศิลปศึกษาเกี่ยวกับปัญหาการจัดการเรียนการสอนวิชาศิลปศึกษาโดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น ในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นโดยภาพรวมมีปัญหามากที่สุดเรียงลำดับดังนี้ ลำดับที่ 1 คือ โรงเรียนขาดความพร้อมในเรื่องต่างๆ คือ ขาดประชาชนท้องถิ่นที่จะมาสอนในวิชาศิลปศึกษา ขาดงบประมาณในการจัดจ้างหรือตอบแทนให้แก่ประชาชนท้องถิ่น สถานที่ในการปฏิบัติงานไม่เหมาะสมกับการเรียนการสอนในเรื่องศิลปะที่บ้าน และวัสดุอุปกรณ์มีไม่เพียงพอและเหมาะสมกับความต้องการของนักเรียน ลำดับที่ 2 คือ ขาดการจัดเก็บรวบรวมข้อมูลต่างๆ ตำรา เอกสาร ที่เกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อใช้ในการประกอบการจัดการเรียนการสอนวิชาศิลปศึกษา ลำดับที่ 3 คือ แหล่งเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นอยู่ไกลจากโรงเรียน ทำให้เสียเวลาในการเดินทาง เป็นผลให้นักเรียนได้เรียนไม่เต็มคาบเรียนที่กำหนด

3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปจากการสัมภาษณ์ปราชญ์ท้องถิ่น

3.1 ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

ตารางที่ 11 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

	ข้อความ	จำนวน
1.	ประกอบอาชีพ	
1.1	ค้าขาย	2
1.1.1	ทำผลิตภัณฑ์บาติก	
1.1.2	เครื่องปั้นดินเผาอุณหภูมิต่ำ	
1.2	ครูสอนศาสนา	1
1.2	ลูกจ้าง	1
1.3	นักการภารโรง	1
1.4	ช่างต่อเรือกอลและ	1
1.5	เลี้ยงวัว	1
2.	ศิลปะพื้นบ้านที่ถนัด	
2.1	เครื่องปั้นดินเผา	3
2.1.1	เครื่องปั้นดินเผาอุณหภูมิต่ำ	
2.1.2	หม้อสะก้า	
2.1.3	เซรามิค	
2.2	ผ้าบาติก	1
2.3	เรือกอลและ	1
2.4	กรีซ	1
2.5	ทรงนกเขา	1
3.	ประสบการณ์ในการทำงานศิลปะพื้นบ้าน	
3.1	10 ปี	2
3.2	15 ปี	1
3.3	17 ปี	2
3.4	50 ปี	1
3.5	60 ปี	1

ตารางที่ 11 (ต่อ)

	ข้อความ	จำนวน
4.	ได้รับการถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์ด้านศิลปะพื้นบ้านจาก	
4.1	บรรพบุรุษ ญาติพี่น้อง	3
4.2	สถานศึกษาต่างๆ	2
4.3	ปราชญ์ท้องถิ่นผู้มีความชำนาญ	1
4.4	ศึกษาด้วยตนเอง	1
5.	ประสบการณ์ด้านการสอนศิลปะพื้นบ้านในโรงเรียน	
5.1	10 ปี	1
5.2	5 ปี	1
5.3	4 ปี	1
5.4	3 ปี	2
5.5	1 ภาคเรียน	2

จากตารางที่ 11 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของปราชญ์ท้องถิ่น โดยมีรายละเอียดดังนี้

ข้อที่ 1 ประกอบอาชีพ ปราชญ์ท้องถิ่นส่วนใหญ่ประกอบอาชีพค้าขาย (2 คน) ครูสอนศาสนา (1 คน) ลูกจ้าง (1 คน) นักการภารโรง (1 คน) ช่างต่อเรือกอลและ (1 คน) เลี้ยงวัว (1 คน) ตามลำดับ

ข้อที่ 2 ศิลปะพื้นบ้านที่ถนัด ปราชญ์ท้องถิ่นส่วนใหญ่ถนัดศิลปะพื้นบ้าน ประเภทเครื่องปั้นดินเผา (3 คน) ผ้าบาติก (1 คน) เรือกอลและ (1 คน) กริช (1 คน) กรงนกเขา (1 คน) ตามลำดับ

ข้อที่ 3 ประสบการณ์ในการทำงานศิลปะพื้นบ้าน ปราชญ์ท้องถิ่นส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการทำงานศิลปะพื้นบ้าน 10 ปี (2 คน) 17 ปี (2 คน) 15 ปี (1 คน) 60 ปี (1 คน) ตามลำดับ

ข้อที่ 4 ได้รับการถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์ด้านศิลปะพื้นบ้านจากใคร ปราชญ์ท้องถิ่นส่วนใหญ่ได้รับการถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์ด้านศิลปะพื้นบ้านจากบรรพบุรุษ ญาติพี่น้อง (3 คน) สถานศึกษา (2 คน) ปราชญ์ท้องถิ่นผู้มีความชำนาญ (1 คน) ศึกษาด้วยตนเอง (1 คน) ตามลำดับ

ข้อที่ 5 ประสบการณ์ด้านการสอนศิลปะพื้นบ้านในโรงเรียน ปราชญ์ท้องถิ่นส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการสอนศิลปะพื้นบ้านในโรงเรียนเป็น 3 ปี (2 คน) 1 ภาคเรียน (2 คน) 10 ปี (1 คน) 5 ปี (1 คน) 4 ปี (1 คน) ตามลำดับ

3.2 ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอนวิชาศิลปศึกษาโดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นของปราชญ์ท้องถิ่น

3.2.1 การจัดทำหลักสูตรร่วมกับโรงเรียน

ตารางที่ 12 ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอนวิชาศิลปศึกษาโดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น ในด้านการจัดทำหลักสูตรร่วมกับโรงเรียน

ข้อความ	จำนวน
1. โรงเรียนขาดการให้ความรู้ความเข้าใจแก่ปราชญ์ท้องถิ่นในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา	6
2. ปราชญ์ท้องถิ่นไม่มีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรในทุกด้านไม่ว่าจะเป็นการวิเคราะห์หลักสูตร ร่างหลักสูตร และประเมินผลหลักสูตรของสถานศึกษา	5
3. ปราชญ์ท้องถิ่นมีบทบาทให้คำปรึกษาแก่โรงเรียนในส่วนที่เกี่ยวกับศิลปะพื้นบ้านที่ปราชญ์ท้องถิ่นถนัดเพื่อวิเคราะห์หลักสูตรเพียงเล็กน้อย และขาดการมีส่วนร่วมในการร่างและประเมินผลหลักสูตรสถานศึกษา	2
4. พบปัญหาน้อยเนื่องจากปราชญ์ท้องถิ่นมีส่วนร่วมกับโรงเรียน ตั้งแต่เริ่มวิเคราะห์หลักสูตร ร่างหลักสูตร จนถึงประเมินหลักสูตร เนื่องจากได้รับการสนับสนุนจากผู้บริหารเป็นอย่างดี	2

จากตารางที่ 12 ผลการวิเคราะห์ปัญหาการมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอนวิชาศิลปศึกษาโดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น ในด้านการจัดทำหลักสูตรร่วมกับโรงเรียน ปราชญ์ท้องถิ่นส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่า โรงเรียนขาดการให้ความรู้ความเข้าใจแก่ปราชญ์ท้องถิ่นในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา (6 คน) ปราชญ์ท้องถิ่นไม่มีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรในทุกด้านไม่ว่าจะเป็นการวิเคราะห์หลักสูตร ร่างหลักสูตร และประเมินผลหลักสูตรของสถานศึกษา (5คน) ปราชญ์ท้องถิ่นมีบทบาทให้คำปรึกษาแก่โรงเรียนในส่วนที่เกี่ยวกับศิลปะพื้นบ้านที่ปราชญ์ท้องถิ่นถนัดเพื่อวิเคราะห์หลักสูตรเพียงเล็กน้อย และขาดการมีส่วนร่วมในการร่างและประเมินผลหลักสูตรสถานศึกษา (2 คน) พบปัญหาน้อยเนื่องจากปราชญ์ท้องถิ่นมีส่วนร่วมกับโรงเรียน ตั้งแต่เริ่มวิเคราะห์หลักสูตร ร่างหลักสูตร จนถึงประเมินหลักสูตร เนื่องจากได้รับการสนับสนุนจากผู้บริหารเป็นอย่างดี (2 คน) ตามลำดับ

3.2.2 การวางแผนการจัดการเรียนการสอนร่วมกับผู้สอน

ตารางที่ 13 ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอนวิชาศิลปศึกษาโดยใช้
ภูมิปัญญาท้องถิ่น ในด้านการวางแผนการจัดการเรียนการสอนร่วมกับผู้สอน

ข้อความ	จำนวน
1. ขาดการมีส่วนร่วมประสานกันในการวางแผนจัดการเรียนการสอนร่วมกับครูศิลปศึกษาในทุกด้าน	5
2. ขาดการมีส่วนร่วมกับครูศิลปศึกษาในการให้ตัดสินใจให้คะแนนแก่นักเรียน โดยครูศิลปศึกษาจะมีหน้าที่ตัดสินใจคะแนนโดยเพียงผู้เดียว	4
3. ประชาชนท้องถิ่นไม่ได้วางแผนกำหนดเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนการสอนร่วมกับครูศิลปศึกษา แต่ทำการกำหนดเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนการสอนโดยตนเอง โดยปราศจากการให้คำปรึกษาของครูศิลปศึกษา	3
4. ขาดการติดต่อล่วงหน้าจากครูศิลปศึกษาก่อนจะนำนักเรียนมาเรียนรู้กับประชาชนท้องถิ่น	3
5. โรงเรียนมีวัสดุอุปกรณ์ที่มีคุณภาพไม่ดี และไม่เพียงพอต่อความต้องการของนักเรียน	3
6. ปัญหามีน้อย เพราะประชาชนท้องถิ่นมีโอกาสได้ร่วมมือกับครูศิลปศึกษา ตั้งแต่การกำหนดจุดประสงค์ การกำหนดเนื้อหา การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอน และการวัดและประเมินผล	2
7. เวลาเรียนจริงไม่สอดคล้องกับการวางแผน จึงต้องมีการปรับแผนการสอนเป็นรายคาบไป ทำให้การเรียนรู้ไม่ต่อเนื่อง	2
8. เนื้อหาที่สอนไม่เป็นไปตามที่ประชาชนท้องถิ่นได้วางแผนไว้ เนื่องจากโรงเรียนมีกิจกรรมต่างๆ รวมทั้งมีวันหยุดมาก ส่งผลกระทบต่อเวลาเรียน	1
9. โรงเรียนมักจะกำหนดจุดประสงค์การเรียนการสอนไว้เรียบร้อยแล้ว และมอบหมายให้ประชาชนท้องถิ่นสอนตามจุดประสงค์การเรียนการสอนนั้นๆ	1
10. ประชาชนท้องถิ่นมีบทบาทในการกำหนดเนื้อหาด้านปฏิบัติมากกว่าทฤษฎี	1

จากตารางที่ 13 ผลการวิเคราะห์ปัญหาการมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอนวิชา ศิลปะศึกษาโดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น ในด้านการวางแผนจัดการเรียนการสอนร่วมกับผู้สอน ปราชญ์ท้องถิ่นส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่า ขาดการมีส่วนร่วมประสานกันในการวางแผนจัดการ เรียนการสอนร่วมกับครูศิลปะศึกษาในทุกด้าน (5 คน) ขาดการมีส่วนร่วมกับครูศิลปะศึกษาในการ ให้ตัดสินใจให้คะแนนแก่นักเรียน โดยครูศิลปะศึกษาจะมีหน้าที่ตัดสินใจคะแนนโดยเพียงผู้เดียว (4 คน) ปราชญ์ท้องถิ่นไม่ได้วางแผนกำหนดเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนการสอนร่วมกับครูศิลปะศึกษา แต่ทำการกำหนดเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนการสอนโดยตนเอง โดยปราศจากการให้คำปรึกษา ของครูศิลปะศึกษา (3 คน) ขาดการติดต่อล่วงหน้าจากครูศิลปะศึกษาก่อนจะนำนักเรียนมาเรียนรู้กับ ปราชญ์ท้องถิ่น (3 คน) โรงเรียนมีวัสดุอุปกรณ์ที่มีคุณภาพไม่ดี และไม่เพียงพอต่อความต้องการ ของนักเรียน (3 คน) ปัญหามีน้อย เพราะปราชญ์ท้องถิ่นมีโอกาสได้ร่วมมือกับครูศิลปะศึกษาตั้งแต่ การกำหนดจุดประสงค์ การกำหนดเนื้อหา การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการเรียนการ สอน และการวัดและประเมินผล (2 คน) เวลาเรียนจริงไม่สอดคล้องกับการวางแผน จึงต้องมีการ ปรับแผนการสอนเป็นรายคาบไป ทำให้การเรียนรู้ไม่ต่อเนื่อง (2 คน) เนื้อหาที่สอนไม่เป็นไปตามที่ ปราชญ์ท้องถิ่นได้วางแผนไว้ เนื่องจากโรงเรียนมีกิจกรรมต่างๆ รวมทั้งมีวันหยุดมาก ส่งผล กระทบต่อเวลาเรียน (1 คน) โรงเรียนมักจะกำหนดจุดประสงค์การเรียนการสอนไว้เรียบร้อยแล้ว และมอบหมายให้ปราชญ์ท้องถิ่นสอนตามจุดประสงค์การเรียนการสอนนั้นๆ (1 คน) ปราชญ์ ท้องถิ่นมีบทบาทในการกำหนดเนื้อหาด้านปฏิบัติมากกว่าทฤษฎี (1 คน) ตามลำดับ

3.2.3 การถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์ให้กับผู้เรียน

ตารางที่ 14 ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอนวิชาศิลปะศึกษาโดยใช้
ภูมิปัญญาท้องถิ่น ในด้านการถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์ให้กับผู้เรียน

ข้อความ	จำนวน
1. การถ่ายทอดเนื้อหา	
1.1 ประชาชนท้องถิ่นชำนาญการปฏิบัติ แต่ไม่ชำนาญการถ่ายทอด และขาดทักษะการสอนในโรงเรียน	4
1.2 ประชาชนท้องถิ่นไม่ถนัดพูดภาษาไทยกลาง บางครั้งจึงจำเป็นต้องมี ล่ามช่วยแปล จึงเป็นอุปสรรคต่อการถ่ายทอดแก่นักเรียน	3
1.3 ประชาชนท้องถิ่นไม่สาธิตให้นักเรียนได้เห็นก่อนลงมือปฏิบัติงาน สอนแต่ทฤษฎี ขาดการทดลองปฏิบัติ	3
1.4 ประชาชนท้องถิ่นไม่ถนัดในการใช้สื่อการเรียนการสอน	2
1.5 นักเรียนไทยมุสลิมไม่เข้าใจภาษาไทย ทำให้การเรียนการสอนเป็น ไปด้วยความยากลำบาก	2
1.6 ประชาชนท้องถิ่นขาดการทำเอกสารตำราประกอบการเรียนการสอน	2
1.7 พบปัญหาน้อย เนื่องจากมีการวางแผนร่วมกันระหว่างประชาชน ท้องถิ่นกับนักเรียนอยู่เสมอ	1
1.8 พบปัญหาน้อย เนื่องจากใช้วิธีการประเมินผลหลังเรียน หรือการ ประเมินตามสภาพจริง (Authentic Assessment)	1
2. การสอนให้เห็นคุณค่าของประชาชนท้องถิ่นและองค์ความรู้ในท้องถิ่น	
2.1 ระยะเวลาจำกัดในการศึกษาศิลปะพื้นบ้าน นักเรียนจึงไม่เกิด ความซาบซึ้งในงานศิลปะพื้นบ้านเท่าที่ควร	3
2.2 โรงเรียนมุ่งเน้นให้ประชาชนท้องถิ่นสอนแต่เรื่องทักษะฝีมือและ ผลงานเพียงอย่างเดียว ประชาชนท้องถิ่นจึงไม่จัดการเรียนการสอน ในเรื่องประวัติความเป็นมาและคุณค่าของศิลปะพื้นบ้าน	1
2.3 นักเรียนไม่ได้ลงมือปฏิบัติจริง จึงไม่เกิดความซาบซึ้งในความงาม และคุณค่าของศิลปะพื้นบ้าน	1
2.4 นักเรียนไม่เห็นคุณค่าในฐานะดั้งเดิม แต่นำไปประยุกต์ใช้ใน ลักษณะที่ไม่เป็นการอนุรักษ์รูปแบบเดิม เช่น ประยุกต์เป็นรูป แบบสมัยใหม่ เป็นต้น	1

ตารางที่ 14 (ต่อ)

ข้อความ	จำนวน
3. ความตั้งใจของนักเรียน	
1.1 นักเรียนลงวิชาเรียนในลักษณะถูกบังคับเลือก มากกว่าลักษณะเลือกเสรีตามใจชอบ ทำให้นักเรียนไม่มีความตั้งใจเรียนเท่าที่ควร	2
1.2 นักเรียนไม่สนใจสิ่งที่ปราชญ์ท้องถิ่นสอน เนื่องจากมีความคุ้นเคยสนิทสนมกับปราชญ์ท้องถิ่นมากขึ้น	1
1.3 นักเรียนไม่สนใจสิ่งที่ปราชญ์ท้องถิ่นสอน เนื่องจากปราชญ์ท้องถิ่นไม่ได้แจ้งกฎกติกาในการเรียนให้นักเรียนได้ทราบ	1
1.4 นักเรียนไม่สนใจสิ่งที่ปราชญ์ท้องถิ่นสอน เนื่องจากปราชญ์ท้องถิ่นไม่มีอำนาจในการตัดสินให้คะแนนผลงาน	1

จากตารางที่ 14 ผลการวิเคราะห์ปัญหาการมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอนวิชาศิลปศึกษาโดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น ในด้านการถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์ให้กับผู้เรียน มีรายละเอียดดังนี้

ข้อที่ 1 การถ่ายทอดเนื้อหา ปราชญ์ท้องถิ่นส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าเป็นการขาดการปฏิบัติ แต่ไม่ขาดการถ่ายทอดและขาดทักษะการสอนในโรงเรียน (4 คน) ปราชญ์ท้องถิ่นไม่ถนัดพูดภาษาไทยกลาง บางครั้งจึงจำเป็นต้องมีล่ามช่วยแปล จึงเป็นอุปสรรคต่อการถ่ายทอดแก่นักเรียน (3 คน) ปราชญ์ท้องถิ่นไม่สาธิตให้นักเรียนได้เห็นก่อนลงมือปฏิบัติงาน สอนแต่ทฤษฎี ขาดการทดลองปฏิบัติ (3 คน) ปราชญ์ท้องถิ่นไม่ถนัดใช้สื่อการเรียนการสอน (2 คน) นักเรียนไทยมุสลิมไม่เข้าใจภาษาไทย ทำให้การเรียนการสอนเป็นไปด้วยความยากลำบาก (2 คน) ปราชญ์ท้องถิ่นขาดการทำเอกสารตำราประกอบการเรียนการสอน (2 คน) พบปัญหาน้อยเนื่องจากมีการวางแผนร่วมกันระหว่างปราชญ์ท้องถิ่นกับนักเรียนอยู่เสมอ (1 คน) พบปัญหาน้อยเนื่องจากใช้วิธีการประเมินผลหลังเรียน หรือการประเมินตามสภาพจริง (Authentic Assessment) (1 คน) ตามลำดับ

ข้อที่ 2 การสอนให้เห็นคุณค่าของปราชญ์ท้องถิ่นและองค์ความรู้ในท้องถิ่น ปราชญ์ท้องถิ่นส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าเป็นระยะเวลาจำกัดในการศึกษาศิลปะพื้นบ้าน นักเรียนจึงไม่เกิดความซาบซึ้งในงานศิลปะพื้นบ้านเท่าที่ควร (3 คน) โรงเรียนมุ่งเน้นให้ปราชญ์ท้องถิ่นสอนแต่เรื่องทักษะฝีมือและผลงานเพียงอย่างเดียว ปราชญ์ท้องถิ่นจึงไม่จัดการเรียนการสอนในเรื่องประวัติความเป็นมาและคุณค่าของศิลปะพื้นบ้าน (1 คน) นักเรียนไม่ได้ลงมือปฏิบัติจริง จึงไม่เกิดความ

ซาบซึ่งในความงามและคุณค่าของศิลปะพื้นบ้าน (1 คน) นักเรียนไม่เห็นคุณค่าในฐานะดั้งเดิม แต่นำไปประยุกต์ใช้ในลักษณะที่ไม่เป็นการอนุรักษ์รูปแบบเดิม เช่น ประยุกต์เป็นรูปแบบสมัยใหม่ เป็นต้น (1 คน) ตามลำดับ

ข้อที่ 3 ความตั้งใจของนักเรียน ปราชญ์ท้องถิ่นส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่า นักเรียนลงวิชาเรียนในลักษณะถูกบังคับเลือก มากกว่าลักษณะเลือกเสรีตามใจชอบ ทำให้นักเรียนไม่มีความตั้งใจเรียนเท่าที่ควร (2 คน) นักเรียนไม่สนใจสิ่งที่ปราชญ์ท้องถิ่นสอน เนื่องจากมีความคุ้นเคยสนิทสนมกับปราชญ์ท้องถิ่นมากขึ้น (1คน) นักเรียนไม่สนใจสิ่งที่ปราชญ์ท้องถิ่นสอน เนื่องจากปราชญ์ท้องถิ่นไม่ได้แจ้งกฎกติกาในการเรียนให้นักเรียนได้ทราบ (1คน) นักเรียนไม่สนใจสิ่งที่ปราชญ์ท้องถิ่นสอน เนื่องจากปราชญ์ท้องถิ่นไม่มีอำนาจในการตัดสินให้คะแนนผลงาน (1คน) ตามลำดับ

3.2.4 การประเมินผลเกี่ยวกับการสอนโดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น

ตารางที่ 15 ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอนวิชาศิลปศึกษาโดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น ในด้านการประเมินผลเกี่ยวกับการสอนโดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น

ข้อความ	จำนวน
1. การสอนโดยเชิญปราชญ์ท้องถิ่นเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนการสอนในห้องเรียน	
1.1 ปราชญ์ท้องถิ่นมีภาระหน้าที่อื่นอยู่มากแล้ว ไม่สามารถหาเวลาว่างมาสอนในห้องเรียนได้	3
1.2 ปราชญ์ท้องถิ่นไม่มีความรู้ความชำนาญในการจัดการเรียนการสอนเหมือนอย่างครูศิลปศึกษา	2
1.3 ปราชญ์ท้องถิ่นสอนตามประสบการณ์ โดยเน้นทักษะมากกว่าทฤษฎี ทำให้นักเรียนขาดความรู้ทางด้านทฤษฎี	1
1.4 ปราชญ์ท้องถิ่นสอนตามธรรมชาติของตนเองมากกว่าธรรมชาติของผู้เรียน	1
1.5 อุปกรณ์และสถานที่ไม่ได้คุณภาพและไม่เพียงพอต่อความต้องการของนักเรียน	1
1.6 พบปัญหาน้อย เพราะปราชญ์ท้องถิ่นมีประสบการณ์สูงในการสอน	1
1.7 พบปัญหาน้อย เพราะปราชญ์ท้องถิ่นมีส่วนร่วมกับการศิลปศึกษาและโรงเรียนในการดำเนินการจัดการเรียนการสอนทุกขั้นตอน	1
2. การสอนโดยให้ครูไปรับการถ่ายทอดจากปราชญ์ท้องถิ่น	
2.1 ครูศิลปศึกษาไม่ได้รับการปรึกษาหรือรับการถ่ายทอดจากปราชญ์ท้องถิ่น	3
2.2 ครูศิลปศึกษามีความรู้ด้านศิลปะพื้นบ้านน้อย ต้องอาศัยการเรียนรู้จากปราชญ์ท้องถิ่นไปพร้อมกับนักเรียน	2
2.3 ครูศิลปศึกษาได้รับการถ่ายทอดจากปราชญ์แล้วนำไปสอนไม่ประสบความสำเร็จ เพราะนักเรียนมีความเชื่อถือในตัวครูศิลปศึกษาน้อยกว่าปราชญ์ท้องถิ่นซึ่งชำนาญกว่า	1

ตารางที่ 15 (ต่อ)

ข้อความ	จำนวน
3. การสอนโดยนำผู้เรียนไปเรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่น	
3.1 ประชาชนท้องถิ่นไม่ได้นำนักเรียนมาศึกษาแหล่งเรียนรู้ของประชาชนท้องถิ่น เพราะเสียเวลาในการเดินทางมาก	3
3.2 จำนวนนักเรียนมากเกินไป ทำให้ประชาชนท้องถิ่นสอนไม่สะดวกและไม่ทันเวลา	2
3.3 ประชาชนท้องถิ่นไม่ได้นำนักเรียนไปศึกษาในแหล่งเรียนรู้ของประชาชนท้องถิ่น เพราะขาดประสบการณ์ในการจัดการเรียนการสอน และขาดคำแนะนำจากครูศิลปศึกษาที่เป็นพี่เลี้ยง	1
3.4 ประชาชนท้องถิ่นสอนตามธรรมชาติของตนเองมากกว่าธรรมชาติของผู้เรียน	1
3.5 ประชาชนท้องถิ่นไม่ได้รับการติดต่อล่วงหน้าจากครูศิลปศึกษาก่อนนำนักเรียนไปศึกษาจากแหล่งเรียนรู้ของประชาชนท้องถิ่น ทำให้ประชาชนท้องถิ่นเตรียมตัวไม่ทัน	1
4. ความสำเร็จของการจัดการเรียนการสอนวิชาศิลปศึกษาโดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น ตามทรรศนะของประชาชนท้องถิ่น	
4.1 นักเรียนทำได้ตามเกณฑ์ที่ประชาชนท้องถิ่นได้ตั้งไว้ ถึงแม้จะเป็นเกณฑ์ที่ถูกปรับให้ต่ำลง เพื่อให้เหมาะสมกับวัยและความสามารถของนักเรียน	4
4.2 ประชาชนท้องถิ่นไม่มีโอกาสได้เห็นผลงานของนักเรียน จึงไม่สามารถประเมินผลสำเร็จได้	3
4.3 นักเรียนมีความรู้ แต่ขาดทักษะการสร้างงานศิลปะที่บ้าน	2
4.4 ไม่ประสบความสำเร็จ เพราะนักเรียนมีจำนวนมากเกินไป จึงสอนไม่ได้เต็มที่	1
4.5 ไม่ประสบความสำเร็จ เพราะอุปกรณ์ไม่ได้คุณภาพและไม่เพียงพอ	1

จากตารางที่ 15 ผลการวิเคราะห์ปัญหาการมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอนวิชา ศิลปะศึกษาโดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น ในด้านการประเมินผลเกี่ยวกับการสอนโดยใช้ภูมิปัญญา ท้องถิ่น มีรายละเอียดดังนี้

ข้อที่ 1 การสอนโดยเชิญปราชญ์ท้องถิ่นเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนการสอนในห้องเรียน ปราชญ์ท้องถิ่นส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่ ปราชญ์ท้องถิ่นมีภาระหน้าที่อื่นอยู่มากแล้ว ไม่สามารถ หาเวลาว่างมาสอนในห้องเรียนได้ (3คน) ปราชญ์ท้องถิ่นไม่มีความรู้ความชำนาญในการจัดการ เรียนการสอนเหมือนอย่างครูศิลปะศึกษา (2คน) ปราชญ์ท้องถิ่นสอนตามประสบการณ์ โดย เน้นทักษะมากกว่าทฤษฎี ทำให้นักเรียนขาดความรู้ทางด้านทฤษฎี (1คน) ปราชญ์ท้องถิ่นสอน ตามธรรมชาติของตนเองมากกว่าธรรมชาติของผู้เรียน (1คน) อุปกรณ์และสถานที่ไม่ได้คุณภาพ และไม่เพียงพอต่อความต้องการของนักเรียน (1คน) พบปัญหาน้อย เพราะปราชญ์ท้องถิ่นมี ประสบการณ์สูงในการการสอน (1คน) พบปัญหาน้อย เพราะปราชญ์ท้องถิ่นมีส่วนร่วมกับการ ศิลปะศึกษาและโรงเรียนในการดำเนินการจัดการเรียนการสอนทุกขั้นตอน (1คน) ตามลำดับ

ข้อที่ 2 การสอนโดยให้ครูไปรับการถ่ายทอดจากปราชญ์ท้องถิ่น ปราชญ์ท้องถิ่นส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่ ครูศิลปะศึกษาไม่ได้รับการปรึกษาหรือรับการถ่ายทอดจากปราชญ์ท้องถิ่น (3คน) ครูศิลปะศึกษามีความรู้ด้านศิลปะพื้นบ้านน้อย ต้องอาศัยการเรียนรู้จากปราชญ์ท้องถิ่นไป พร้อมกับนักเรียน (2คน) ครูศิลปะศึกษาได้รับการถ่ายทอดจากปราชญ์แล้วนำไปสอนไม่ประสบ ความสำเร็จ เพราะนักเรียนมีความเชื่อถือในตัวครูศิลปะศึกษาน้อยกว่าปราชญ์ท้องถิ่นซึ่งชำนาญ กว่า (1คน) ตามลำดับ

ข้อที่ 3 การสอนโดยนำผู้เรียนไปเรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่น ปราชญ์ท้องถิ่นส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่ ปราชญ์ท้องถิ่นไม่ได้นำนักเรียนมาศึกษาแหล่งเรียนรู้ของปราชญ์ท้องถิ่น เพราะเสียเวลาในการเดินทางมาก (3คน) จำนวนนักเรียนมากเกินไปทำให้ปราชญ์ท้องถิ่นสอนไม่ สะดวกและไม่ทันเวลา (2คน) ปราชญ์ท้องถิ่นไม่ได้นำนักเรียนไปศึกษาในแหล่งเรียนรู้ของปราชญ์ ท้องถิ่น เพราะขาดประสบการณ์ในการจัดการเรียนการสอน และขาดคำแนะนำจากครูศิลปะศึกษา ที่เป็นพี่เลี้ยง (1คน) ปราชญ์ท้องถิ่นสอนตามธรรมชาติของตนเองมากกว่าธรรมชาติของผู้เรียน (1คน) ปราชญ์ท้องถิ่นไม่ได้รับการติดต่อล่วงหน้าจากครูศิลปะศึกษา ก่อนนำนักเรียนไปศึกษาจาก แหล่งเรียนรู้ของปราชญ์ท้องถิ่น ทำให้ปราชญ์ท้องถิ่นเตรียมตัวไม่ทัน (1คน) ตามลำดับ

ข้อที่ 4 ความสำเร็จของการจัดการเรียนการสอนวิชาศิลปะศึกษาโดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น ตามทรรคนะของปราชญ์ท้องถิ่น ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่ นักเรียนทำได้ตามเกณฑ์ที่ปราชญ์ ท้องถิ่นได้ตั้งไว้ ถึงแม้จะเป็นเกณฑ์ที่ถูกปรับให้ต่ำลง เพื่อให้เหมาะสมกับวัยและความสามารถ ของนักเรียน (4คน) ปราชญ์ท้องถิ่นไม่มีโอกาสได้เห็นผลงานของนักเรียน จึงไม่สามารถประเมิน ผลสำเร็จได้ (3คน) นักเรียนมีความรู้ แต่ขาดทักษะการสร้างงานศิลปะพื้นบ้าน (2คน) ไม่ประสบ

ความสำเร็จ เพราะนักเรียนมีจำนวนมากเกินไป จึงสอนไม่ได้เต็มที่ (1คน) ไม่ประสบความสำเร็จ
เพราะอุปกรณ์ไม่ได้คุณภาพและไม่เพียงพอ (1คน) ตามลำดับ

3.3 ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่นๆ ของปราชญ์ ท้องถิ่น

ตารางที่ 16 ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในเรื่องปัญหาการมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอนวิชาศิลปศึกษาโดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น

ข้อความ	จำนวน
1. ในบางโรงเรียน ครูให้เหตุผลว่าปราชญ์ท้องถิ่นไม่มีความรู้เกี่ยวกับการวิเคราะห์หลักสูตร ครูผู้สอนจึงเป็นผู้วิเคราะห์หลักสูตรและตั้งจุดประสงค์การเรียนรู้ โดยมีปราชญ์ท้องถิ่นเป็นผู้ให้คำแนะนำและร่วมวางแผนการสอน เพื่อไม่ให้เป็นการเพิ่มภาระหรือสร้างความยุ่งยากให้แก่ปราชญ์ท้องถิ่นด้วย	3
2. ปราชญ์ท้องถิ่นเป็นชาวบ้านที่มีความสามารถทางด้านศิลปะพื้นบ้าน มีรายได้จากการประกอบอาชีพ โรงเรียนควรจัดให้ปราชญ์ท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอนในวิชาที่ปราชญ์ท้องถิ่นมีความชำนาญ ให้อิสระแก่ปราชญ์ท้องถิ่นที่จะถ่ายทอดความรู้ตามความถนัดของตนเอง	1
3. ในการประเมินผลให้คะแนนผลงานแก่นักเรียน ครูผู้สอนควรรับฟังความคิดเห็นของปราชญ์ท้องถิ่น และให้ปราชญ์ท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการตัดสินใจให้คะแนนด้วย	1
4. ในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ พบว่าจังหวัดนราธิวาสไม่ได้มอบหมายให้ปราชญ์ท้องถิ่นถ่ายทอดความรู้โดยตรงให้กับนักเรียนในแหล่งเรียนรู้หรือสถานประกอบการของปราชญ์ท้องถิ่นในลักษณะตลอดภาคเรียน	1

จากตารางที่ 16 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่นๆ ของปราชญ์ท้องถิ่น มีรายละเอียดดังนี้

ในบางโรงเรียน ครูให้เหตุผลว่าปราชญ์ท้องถิ่นไม่มีความรู้เกี่ยวกับการวิเคราะห์หลักสูตร ครูผู้สอนจึงเป็นผู้วิเคราะห์หลักสูตรและตั้งจุดประสงค์การเรียนรู้ โดยมีปราชญ์ท้องถิ่นเป็นผู้ให้คำแนะนำและร่วมวางแผนการสอน เพื่อไม่ให้เป็นการเพิ่มภาระหรือสร้างความยุ่งยากให้แก่ปราชญ์ท้องถิ่นด้วย (3 คน) ปราชญ์ท้องถิ่นเป็นชาวบ้านที่มีความสามารถทางด้านศิลปะพื้นบ้าน ซึ่งมีรายได้จากการประกอบอาชีพ โรงเรียนควรจัดให้ปราชญ์ท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน

สอนในวิชาที่ปราชญ์ท้องถิ่นมีความชำนาญ ให้อิสระแก่ปราชญ์ท้องถิ่นที่จะถ่ายทอดความรู้ตามความถนัดของตนเอง (1คน) ในการประเมินผลให้คะแนนผลงานแก่นักเรียน ครูผู้สอนควรรับฟังความคิดเห็นของปราชญ์ท้องถิ่น และให้ปราชญ์ท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการตัดสินให้คะแนนด้วย (1คน) ในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ พบว่าจังหวัดนราธิวาสไม่ได้มอบหมายให้ปราชญ์ท้องถิ่นถ่ายทอดความรู้โดยตรงให้กับนักเรียนในแหล่งเรียนรู้หรือสถานประกอบการของปราชญ์ท้องถิ่นในลักษณะตลอดภาคเรียน (1 คน)